

احتمالاً هنوز هم فعال است). مراجعه نمایند و با جزئیات بیشتری، برنامه‌های موردعلاقه خود را پیگیری نمایند (www.icme11.org).

برنامه افتتاحیه

کنگره با برنامه افتتاحیه آغاز شد و در این برنامه، بعد از مراسم رسمی، اعطای جوایز ICMI در دستور کار بود که به شرح مختصر آن می‌پردازیم.

• جوایز ICMI

در سال ۲۰۰۰، کمیسیون بین‌المللی تدریس ریاضی (ICMI)، که تحت نظارت اتحادیه بین‌المللی ریاضی (IMU) عمل می‌کند، تصمیم گرفت که به پاس خدمات ارزشمند و ماندگار دو انسان بسیار اثرگذار بر آموزش ریاضی جهان، دو جایزه به نام‌های ایشان تعریف کند، و در سال‌های فرد میلادی (هر دو سال یک بار)، به افراد منتخب اعطا گردد. یکی از این دو، فلیکس کلاین، اولین رئیس ICMI (از ۱۹۰۸ تا ۱۹۲۰) بود. این جایزه به کسانی تعلق خواهد گرفت که تحقیقات آموزش ریاضی آن‌ها، تأثیرات طولانی مدت داشته و به بازسازی و بهبود جامعه تحقیقی آموزش ریاضی منجر شده است. جایزه بعدی به نام هانس فرودنتال، ریاضی‌دان و آموزشگر معروف بود که کارهای تأسیسی بسیاری انجام داد که از آن جمله، می‌توان به راه‌اندازی یکی از معروف‌ترین مجله‌های آموزش ریاضی به نام Educational Studies in Mathematics اشاره نمود.

فرودنتال در واقع، مؤسس و برگزارکننده اولین کنگره آموزش ریاضی (ICME) در سال ۱۹۶۹ در لیون فرانسه بود و جایزه وی، به کسانی اعطا خواهد شد که دارای تحقیقاتی اصیل، ابتکاری و تأثیرگذار در آموزش ریاضی باشند. جهت بررسی افرادی که برای دریافت این دو جایزه پیشنهاد می‌شوند، کمیته‌ای شامل ۶ نفر به عنوان داور و به انتخاب رئیس ICMI تعیین می‌شوند. جالب است که این افراد، به جز رئیس آن، ناشناخته می‌مانند و تنها پس از پایان یک دوره ۸ ساله که قابل تجدیدنظر هم نیست، نامشان اعلام می‌گردد. از این عده، سه نفر در اولین کمیته به مدت ۴ سال عضو هستند و هر چهار سال یک بار، سه نفر در کمیته تغییر می‌کنند.

اولین برندگان جوایز ICMI در سال ۲۰۰۳، گای بوراسا (برنده مدال کلاین) و سیلیا هویلز (برنده مدال فرودنتال) بودند که در مراسم افتتاحیه ICME10 در کپنهاک، این جوایز به آن‌ها اعطا شد (ر.ک. به مجله رشد آموزش ریاضی، شماره ۸۰). هم‌چنین، برندگان جوایز ICMI در ۲۰۰۵، دو آمبرسیو (برنده مدال کلاین) و پل کاب (برنده مدال فرودنتال) بودند. بالاخره، برندگان جوایز ICMI در ۲۰۰۷، جرمی کیل پاتریک (مدال فلیکس کلاین) و آنا اسفارد (مدال فرودنتال) بودند که جوایز ۴ نفر اخیر، در مراسم افتتاحیه ICME11 به آن‌ها اعطا شد. قبل از اعطای جوایز، کمیته داوران، با قرائت

گزارش گردهمایی‌های برگزار شده

یازدهمین کنگره بین‌المللی آموزش ریاضی

(ICME-11)، ۶ تا ۱۳ جولای ۲۰۰۸، مونتری - مکزیک

زهرایا*

از برگزاری اولین کنگره در سال ۱۹۶۹ در لیون فرانسه (ICME-1) تا برگزاری یازدهمین کنگره در سال ۲۰۰۸ در مونتری مکزیک (ICME-11) ۳۹ سال می‌گذرد. جامعه ریاضی و آموزش ریاضی در این سال‌ها، فراز و نشیب‌های بسیاری را شاهد بوده است. به‌طور مشخص، اگر به مکان برگزاری کنگره‌های اول تا دهم توجه کنیم، نکته مهمی را مشاهده می‌نمایم:

۱۹۶۹	لیون، فرانسه	ICME-1
۱۹۷۲	اکستر، انگلستان	ICME-2
۱۹۷۶	کارلزروهه، آلمان	ICME-3
۱۹۸۰	پرکلی، آمریکا	ICME-4
۱۹۸۴	آدلاید، استرالیا	ICME-5
۱۹۸۸	ایاصوفیه، مجارستان	ICME-6
۱۹۹۲	کبک سیتی، کانادا	ICME-7
۱۹۹۶	سوتل، اسپانیا	ICME-8
۲۰۰۰	چیبا، ژاپن	ICME-9
۲۰۰۴	کپنهاک، دانمارک	ICME-10

یعنی این کنگره، شش بار در اروپا و چهار بار نیز در کشورهای توسعه یافته آمریکا، کانادا، استرالیا و ژاپن برگزار شده است. بدین سبب، برگزاری این کنگره در مکزیک اتفاق مهمی در تاریخ ریاضی و آموزش ریاضی جهان بوده و تلاش‌های بسیاری شده تا این اتفاق بیفتد. البته طبیعی است که به دلیل ناکافی بودن امکانات در کشورهای در حال توسعه، انتظار می‌رفت که برگزاری یک کنگره عظیم با جمعیتی بیش از ۲۰۰۰ نفر، با موانع و مشکلات قابل پیش‌بینی و در ضمن غیرمترقبه بسیاری همراه باشد. اما همه و به‌خصوص کشورهای آمریکای لاتین و سایر کشورهای نیمکره جنوبی، این اتفاق را به فال نیک گرفتند و تلاش زیادی نمودند تا با استفاده از زبان مشترک اسپانیایی اغلب آن کشورها (به جز برزیل)، پروژه‌های تحقیقی مشترک تعریف کنند و یافته‌های آن‌ها را در مکزیک ارائه دهند. شادی و شغفی که در شرکت‌کنندگان اسپانیایی زبان دیده می‌شد، مثال زدنی و به یادماندنی بود.

فهرست برنامه‌های ICME-11

کنگره‌های بین‌المللی آموزش ریاضی از تنوع چشم‌انگیزی برخوردارند و تقریباً برای تمام افراد متعلق به جامعه ریاضی و آموزش ریاضی - از هر طیفی که باشند - چیزی برای کسب کردن، لذت بردن، به چالش افتادن و تأمل کردن دارد. طبیعی است که این تنوع، کار برنامه‌ریزی چنین کنگره‌ای را سخت و پرچالش کند. کنگره یازدهم نیز از این قاعده مستثنی نبود و تنوع برنامه‌ها به اندازه‌ای بود که فرصت پرداختن به همه آن‌ها نیست. البته علاقه‌مندان می‌توانند در صورت تمایل، به سایت این کنگره (که

که در زمان برگزاری ICME ها تشکیل می شود، ارائه می کنند. علاوه بر این، هر یک از این گروه ها، جلسات خود را در یک یا دو زمان اختصاص یافته موازی به آن ها، تشکیل می دهند و خود را به شرکت کنندگان در ICMI ها، معرفی می کنند. این گروه ها شامل HPM (تاریخ و پداگوژی ریاضی)، PME (روانشناسی آموزشی ریاضی)، IOWME (سازمان بین المللی زنان و آموزش ریاضی)، WFNMC (فدراسیون جهانی مسابقات ملی ریاضی) و ICTMA (جامعه بین المللی معلمان در مدل سازی و کاربرد ریاضی) هستند.

باعث خوشوقتی است که جایزه اردوش که در سال ۲۰۰۶، به پاس خدمات ارزنده دکتر علی رجالی در زمینه عمومی کردن ریاضی از طرف WFNMC به ایشان اختصاص یافته بود، در یکی از جلسات این گروه به وی اهدا شد. این مراسم توسط میشل آرتیک رئیس ICMI و برنارد هاجسون دبیر ICMI برگزار شد که مشروح آن، در گزارش آقای پورکاظمی در شماره قبل خبرنامه، چاپ شده است.

نمایشگاه دستاوردهای علمی - آموزشی

مؤسسات دولتی، غیردولتی و تجاری، در محل نمایشگاه ها، دستاوردهای خود را به نمایش گذاردند.

برنامه آرایه ملی National Presentation

یازدهمین کنگره بین المللی آموزش ریاضی (ICME11)، برای ایران از اهمیت خاصی برخوردار بود، زیرا برای اولین بار، یکی از آموزشگران ریاضی ایران، برای عضویت در کمیته بین المللی برنامه ریزی (IPC) انتخاب شده بود و این حضور، فرصت مغتنمی برای ایران ایجاد نمود تا این کمیته، با دیدگاه های ریاضی و آموزش ریاضی در ایران و پیشینه تاریخی - فرهنگی آن آشنا شود. جالب تر این است که در بخشی از دعوت نامه ای که برای افراد مختلف جهت عضویت در IPC ارسال گردید، قید شده بود که... لطفاً توجه داشته باشید که این دعوت، شخصی است و براساس تجارب حرفه ای شماست» به بیان دیگر، شما نباید خود را نماینده رسمی کشور یا منطقه خود به حساب آورید.

با استناد به پشتوانه های علمی و تاریخی ایران، عضو ایرانی این کمیته موفق شد تا سایر اعضا را قانع کند که ایران از نظر علمی، شایستگی و آمادگی این را دارد که به تنهایی - به عنوان یک کشور منحصر به فرد در خاورمیانه و در دنیا - به آرایه دستاوردهای ریاضی بپردازد. این در حالی بود که پس از بحث های چالش برانگیز فراوان، کشورهای چین، آمریکای لاتین اسپانیایی زبان (به عنوان یک منطقه)، کشورهای شمال آفریقا و هلند نیز از این فرصت بهرمند شدند تا بازدیدکنندگان را با گذشته و حال ریاضی و آموزش ریاضی خود آشنا سازند.

پس از این مصوبه، دبیر کمیسیون بین المللی تدریس ریاضی (ICMI) اعلام نمود که نماینده انجمن ریاضی ایران در این

شرح مختصری از فعالیت های هر یک برای حاضران، توضیح دادند که چگونه کمیته داوران قانع شده بودند که آن ها لیاقت دریافت این مدال را دارند.

سخنرانی های عمومی

مجموعاً، ۹ سخنرانی عمومی در مدت برگزاری ICME11 انجام شد (شرح مختصر آن ها در مجله رشد آموزش ریاضی شماره ۹۴ آمده است).

سخنرانی های مدعو موازی

۵ بازه زمانی یک ساعته به سخنرانی مدعوین (حدود ۷۰ نفر) اختصاص داشت که در هر بازه، حدود ۱۲ سخنرانی به طور همزمان ارائه شدند.

گروه های مطالعاتی موضوعی (Topic Study Groups)

در این کنگره، ۳۸ گروه مطالعاتی موضوعی، جلسات خود را در ۴ بازه زمانی یک و نیم ساعته تشکیل دادند.

گروه های مباحثه (Discussion Groups)

در طول کنگره، ۲۸ گروه مباحثه که از حدود دو سال قبل فعالیت های خود را شروع کرده بودند، جلسات خود را برای تبادل نظر و ارائه یافته ها، در سه بازه زمانی یک و نیم ساعته برگزار کردند.

لازم به توضیح است که هر DG و TSG، دارای یک مسئول (Chair)، یک همکار مسئول (Co-chair) و دو عضو بود که این افراد، مسئول پیگیری فعالیت های علمی - تحقیقی انجام شده در هر گروه و برنامه ریزی برای ارائه آن ها در زمان های اختصاص یافته به هر گروه بودند. در نظر گرفته شده بودند.

نمایش پوسترها

دو بازه زمانی دو ساعته و یک و نیم ساعته برای پوسترها که در ۲۳ گروه مضمونی دسته بندی شده بودند، اختصاص یافته بود.

برگزاری کارگاه ها

۱ - گروه های با تجارب مشترک (Sharing Experiences Groups) ۵۸ گروه با تجارب مشترک در یک بازه زمانی دو ساعته به بحث و گفتگو درباره علایق مشترک علمی خود پرداختند.

۲ - گروه های مطالعاتی وابسته به ICMI (Affiliated Study Groups): این گروه های مطالعاتی، نه از طرف ICMI انتخاب می شوند و نه مورد نظارت یا کنترل ICME هستند و در واقع، از هر نظر مستقل اند. اما گزارش های خود را برای مجمع عمومی ICME

آموزش معلمان ریاضی و سازمان‌های معلمان

- چگونگی اعتباربخشی صلاحیت‌های حرفه‌ای معلمان ریاضی
- فرصت‌های ایجاد شده برای آموزش‌های ضمن خدمت معلمان ریاضی
- انجمن‌های معلمان ریاضی
- بعضی آمارهای مفید

کتاب‌های درسی ریاضی در ایران

- تاریخچه
- فرایند تولید کتاب‌های درسی در سطح ملی
- نقش کتاب‌های درسی در تضمین قابلیت دسترسی به آموزش برای همه

المپیادهای ریاضی در ایران

- مروری بر المپیادهای ریاضی ایران
- مباحث مربوط به المپیادهای ریاضی ایران
- مسایل تحویل داده شده به IMO (المپیاد بین‌المللی ریاضی)

شیوه‌های ایرانیان برای مردمی/عمومی کردن ریاضی

- خانه‌های ریاضیات
- دهه ریاضیات
- روز خیام
- گردهمایی‌های ریاضی

بعضی مباحث خاص

- معلمان استثنایی (ویژه) ریاضی در ایران
- نظام بومی، «وقف» برای خدمت به ارتقای ریاضی
- ریاضی‌دان‌های ایرانی
- نقش ریاضی در هنر و صنایع دستی ایران
- نقش ریاضی در معماری ایرانی
- علاوه بر مکتوبات، چند سخنرانی، برگزاری نمایشگاه، نمایش ویدئویی و زمانی برای بحث و گفتگو با بازدیدکنندگان، پیش‌بینی شده بود.

علی‌رغم پیگیری‌های انجام شده به دلیل یک سری مشکلات اجرایی و عدم جذب به موقع امکانات مالی برای برگزاری آبرومند NP، ایران از این فرصت نتوانست بهرمنند شود و نهایتاً طی نامه‌ای انصراف خود را از برگزاری این فعالیت، به دبیر کنگره اعلام کرد.

*دانشگاه شهید بهشتی و عضو کمیته بین‌المللی برنامه‌ریزی برای ICME11

کمیسیون، سال‌هاست که غیرفعال بوده و این نمایندگی عملاً وجود خارجی ندارد. در صورتی که کشورهایی که فرصت NP به آن‌ها داده می‌شود، حضورشان منوط به داشتن نمایندگی فعال انجمن ریاضی (یا هر انجمن مشابهی) می‌باشد تا مسئولیت برگزاری را بپذیرد و در واقع، رابط بین IPC و کشورهای خود باشند. اینجانب با رئیس وقت انجمن ریاضی آقای دکتر سیدعباداله محمودیان مذاکره نموده و پیشنهاد دادم که آقای دکتر علی رجالی - در صورت توافق - این نمایندگی را در ICMI بپذیرند (متن تمام مکاتبات موجود است). بالاخره پس از موافقت دکتر علی رجالی و معرفی ایشان به ICMI فعالیت‌های مربوطه به NP ایران آغاز شد. این موضوع جزو مصوبات شورای اجرایی انجمن قرار گرفت و قرار شد که کمیته‌ای متشکل از آقایان دکتر علی رجالی، دکتر اسماعیل بابلیان، دکتر زهرا گویا، مسئولیت برنامه‌ریزی و پیگیری‌های مربوط را به عهده بگیرند.

حدود دو سال، رایزنی‌ها، مذاکره‌ها، تلاش‌ها و برنامه‌ریزی برای تهیه محتوا و جلب کمک‌های مالی بدون توقع اما به‌عنوان سرمایه‌گذاری علمی برای آموزش ریاضیات کشور طول کشید و با کمک چند نفر علاقه‌مند، پیگیری‌ها آغاز شد و برنامه ارائه ملی ایران تنظیم، و به برگزارکنندگان اعلام گردید. تیم NP ایران در نظر داشت مواد مکتوبی با موضوعات زیر به زبان انگلیسی تهیه کند تا تصویری از ریاضیات ایران از جنبه‌های مختلف، به شرکت‌کنندگان در ICME11 ارائه شود.

انجمن ریاضی ایران (IMS)

- تاریخ IMS
- کنفرانس‌های سالانه ریاضی
- فعالیت‌های علمی حمایت شده توسط IMS
- انتشارات IMS
- نقش IMS در توسعه ریاضیات در ایران

تاریخ ریاضیات ایرانی/اسلامی

- ریاضی‌دان‌های بزرگ ایرانی/اسلامی
- خدمات ایرانیان به توسعه ریاضی
- جهان‌بینی خاص ایرانیان نسبت به ریاضی

نظام آموزشی ایران

- مروری بر آموزش ریاضی مدرسه‌ای در (پیش‌دبستانی تا پیش‌دانشگاهی)
- آزمون سراسری ورود به دانشگاه‌ها (کنکور)
- جنسیت و ریاضی
- مدارس تیزهوشان

گردهمایی‌های آینده

پنجمین سمینار هندسه و توپولوژی

آگهی دوم

سندج، ۲۲ تا ۲۴ اردیبهشت ۸۸

اعضای کمیته علمی

دمیتتری آخیزر (روسیه)، مهدی ابراهیمی، امیرحسین اسدی (امریکا)، یوسف بهرامپور، مگردیچ تومانیان (نماینده انجمن ریاضی ایران)، مسعود خلخاللی (کانادا)، منصور دانا، اسدالله رضوی، جعفر زعفرانی، میشل ژامبو (فرانسه)، سعید ذاکری (امریکا)، شهرام سعیدی، ارسلان شادمان (نماینده انجمن ریاضی ایران)، دبیر کمیته علمی و دبیر سمینار، امیدعلی شهنی کرمرزاده، احمد شفیع‌ده‌آباد، سیاوش شهشهانی، مسعود صباغان، بهرام ظهیراعظمی، سیدمحمدباقر کاشانی، سیدکاظم اللهی (فرانسه)، منوچهر میثاقیان (امریکا)، مریم میرزاخانی (امریکا)، مهرداد میرشمس شهشهانی، سیامک یاسمی، یورگن یوست (آلمان).

اعضای کمیته اجرایی

غلامحسین کریمی‌دوستان (رئیس دانشگاه)، عبدالله سلیمی (معاون پژوهشی)، عادل سه‌وسه‌مرده (معاون اداری، مالی)، محمدنادر قصیری (دبیر اجرایی)، کمال شانظری، منصور دانا، پرویز رشیدیان، امیر مافی، مراد احمدنسب، برزورستی، فرهاد جنتی، امجد علی پناه، علی سلیمان‌جهان، خسرو فضلی.

زمان سمینار

زمانی که برای برگزاری سمینار انتخاب شده است اردیبهشت ماه جلالی، از دیدگاه گردشگری، یکی از بهترین فصول سال است. با توجه به محدودیت ظرفیت اسکان مناسب، توصیه می‌شود شرکت‌کنندگان هر چه زودتر به ثبت‌نام خود بپردازند.

فراخوان ارسال مقالات

جهت ارائه مقاله می‌توانید طبق فرمت تعیین شده، مقاله خود را به زبان انگلیسی، فرانسه یا فارسی از طریق وبلاگ سایت ارسال نمایید. متن مقالات ارسال بایستی شامل عنوان، چکیده (حداکثر ۱۰۰ کلمه)، فهرست، موضوع MSC2000، متن مقاله، نتایج و مراجع (حداکثر ۱۰ مرجع) باشد. مقالات به هر دو صورت چکیده مبسوط (حداکثر ۴ صفحه) یا مقاله کامل (حداکثر ۱۶ صفحه) به همراه چکیده مبسوط می‌تواند ارسال شود و در صورت پذیرش نهایی، در کتابچه مجموعه مقالات سمینار به چاپ خواهد رسید. مقالاتی که به صورت کامل ارسال شوند پس از پذیرفتن برای دریافت جایزه هشترومی نیز به صورت جداگانه بررسی خواهند شد.

کنفرانس بین‌المللی نظریه گروه‌ها، ترکیبیات و محاسبات

کنفرانس بین‌المللی نظریه گروه‌ها، ترکیبیات و محاسبات از ۱۵ تا ۲۶ دی‌ماه ۱۳۸۷ در دانشگاه استرالایای غربی در شهر پرت (Perth) برگزار گردید. در این کنفرانس به مناسبت شصتمین سال تولد خانم پرگر (Praeger) از وی تقدیر به عمل آمد. تخصص خانم پرگر نظریه گروه‌های منتهای است و فعلاً یکی از ویراستاران بین‌المللی بولتن انجمن ریاضی ایران می‌باشند. هفته اول کنفرانس منحصر به سخنرانی‌های مدعو و کوتاه بود و هفته دوم آن اختصاص به چهار درس کوتاه مدت داشت که در خلال آن طرح مسائل تحقیقاتی و گفتگوهای ریاضی نیز انجام پذیرفت. در هفته اول، صبح‌ها، ریاضی‌دانان مدعو از جمله پیترو کامرون (P. Cameron) (یکی از ویراستاران بین‌المللی بولتن انجمن ریاضی ایران)، مارستون کاندر (M. Conder)، مارسل هرزوک (M. Herzog) ساشا ایوانوف (S. Ivanov)، ویلیام کانتور (W. Kantor)، پیترو نیومن (P. Neuman)، یان سکسل (J. Saxl) و چارلز لدهام - گرین (C. Ledham-Green) سخنرانی نمودند و بعد از ظهرها سخنرانی‌های موازی که تعدادشان ۵۶ بود، انجام پذیرفت.

کلاس‌های هفته دوم توسط پیترو نیومن، روزمری بیلی (Rosemary Baily)، ایمون ابرین (Eamon ÓBrein)، اکوش سرس (Akos Seres) اداره می‌شد که عمده‌تاً به الگوریتم‌های محاسباتی در نظریه گروه‌های جایگشتی، گروه‌ها با نمایه منتهای اسکیم‌های شرکت‌پذیر پرداخته شد. این کلاس‌ها برای دانشجویان تحصیلات تکمیلی و آن‌ها که به تازگی دکترا گرفته‌اند بسیار مفید است که نتایج آن بعدها ظاهر خواهد شد. از افراد ایرانی شرکت‌کننده در این کنفرانس: اشرف دانشخواه، محمدرضا درفشه، بیژن طائری، محمدعلی ایرانمنش، سیدحسن علوی و رضا شرف‌الدینی. لازم به توضیح است که خانم دکتر اشرف دانشخواه و آقای دکتر طائری هم‌اکنون در دانشگاه استرالایای غربی در شهر پرت مشغول گذراندن دوره فرصت مطالعاتی هستند و آقای سیدحسن علوی دانشجوی دوره دکترا تحت راهنمایی خانم پرگر مشغول نوشتن رساله دکترا هستند و آقای رضا شرف‌الدینی دانشجوی دوره دکترا دانشگاه ملی پوسان کره جنوبی می‌باشند که توسط این دانشگاه، جهت شرکت در این کنفرانس پیرامون یافته‌های تحقیقاتی خود اعزام شده بود و یک سخنرانی علمی ایراد نمود که مورد توجه و تشویق حضار قرار گرفت.

محمدرضا درفشه
دانشگاه تهران